

Związek Rzemiosła Polskiego

ul. Miodowa 14, 00-246 Warszawa, tel. +48 22 50 44 200, fax. +48 22 50 44 220, www.zrp.pl, zrp@zrp.pl

Tłumaczenie listu Przewodniczącego SMEunited Davida Gallo i Weroniki Willems Sekretarza Generalnego SMEunited, adresowanego do Przewodniczącej Komisji Europejskiej Ursuli von der Leyen, Przewodniczącego Rady Unii Europejskiej Antonio Costy i Przewodniczącej Parlamentu Europejskiego Roberta Metsoli

Dotyczy: Nieformalne spotkanie liderów UE w sprawie konkurencyjności

Bruksela 5 lutego 2026 r.

W imieniu SMEunited, w oczekiwaniu na nieformalne spotkanie przywódców UE, które odbędzie się w dniu 12 lutego, chcielibyśmy przedstawić Państwu kluczowe argumenty, które powinny ułatwić podjęcie działań mających na celu zwiększenie wkładu rzemiosła oraz małych i średnich przedsiębiorstw w konkurencyjność, odporność i spójność społeczną UE.

26,1 miliona przedsiębiorstw rzemieślniczych i MŚP w całej Europie dostarcza 65% miejsc pracy, liczne możliwości szkoleń w ramach dualnych systemów kształcenia oraz specjalistyczną wiedzę, która czyni te przedsiębiorstwa wyjątkowymi i niezbędnymi do wzmocnienia pozycji Europy na świecie. Są one pozytywnym przykładem wskazując kierunki wdrażania innowacji i rozwoju specjalistycznych rynków, stanowią trzon budowania silnych łańcuchów dostaw, zapewniając atrakcyjne środowisko do życia zarówno na obszarach wiejskich, jak i metropolitalnych. Jednakże obecnie zbyt wiele małych i średnich przedsiębiorstw zmaga się z nadmiernie skomplikowanymi przepisami, rozdrobnieniem rynków, wysokimi kosztami energii, nieuczciwą konkurencją i ograniczonym dostępem do finansowania.

Jeśli UE poważnie traktuje suwerenność, bezpieczeństwo i dobrobyt, zasada „Najpierw myśl na małą skalę” musi stać się strategiczną zasadą kierującą wyborami politycznymi, co znalazło już odzwierciedlenie w konkluzjach szczytu UE z kwietnia 2024 r.

Po pierwsze, uproszczenie przepisów musi korzystnie wpłynąć na działalność MŚP. Nadmierne wymogi regulacyjne i sprawozdawcze ograniczają gotowość MŚP do inwestowania, rozwoju i ich zdolność konkurowania na arenie międzynarodowej. Należy kontynuować prace nad przeglądem i uproszczeniem aktów prawnych w ramach Omnibusa, w celu dostosowywania przepisów do rzeczywistych potrzeb. Apelujemy o priorytetowe podejście do prac mających na celu uproszczenie unijnego prawa pracy. Jednocześnie uproszczanie przepisów nie powinno podważać zasady pewności prawa ani przepisów gwarantujących równe warunki prowadzenia działalności przez MŚP w porównaniu do większych przedsiębiorstw. Ponadto przepisy muszą być od samego początku opracowywane z myślą o MŚP i uwzględniać proporcjonalność wymogów obowiązujących MŚP, realistyczne harmonogramy, czytelne wytyczne oraz podejście „najpierw doradzamy, sankcje nakładając w drugiej kolejności”. Państwa członkowskie muszą unikać nadmiarowych regulacji, zapewniać spójną transpozycję do przepisów krajowych, wdrażanych i egzekwowanych w całej Unii, jednocześnie podejmując działania na rzecz ich uproszczania. Powinno się zachować powściągliwość we wprowadzaniu nowych przepisów. Przedsiębiorcom powinno się okazywać zaufanie co do tego, że osiągną zakładane przez ustawodawcę cele, nie określając szczegółowo sposobu ich osiągnięcia.

Po drugie, UE musi w pełni zaktywizować jednolity rynek jako narzędzie reindustrializacji i zapewnienia bezpieczeństwa obrotu. Przedsiębiorcy powinni mieć możliwość prowadzenia działalności transgranicznej na równi z działaniem na rynkach lokalnych. Zdecydowana większość MŚP woli pozostać aktywna jedynie na poziomie lokalnym, zatrudniając i szkoląc pracowników, przy zachowaniu zasady spójności społecznej, przy czym działania te powinny być wspierane państwowymi środkami dedykowanymi dla realizacji tych celów. Z drugiej strony, długotrwałe bariery utrudniające działalność transgraniczną nadal powodują fragmentację ekosystemów przemysłowych i osłabiają łańcuchy dostaw. Komisja i państwa członkowskie powinny pilnie wdrożyć plany działania z konkretnymi harmonogramami i kamieniami milowymi w celu usunięcia barier dla „podstawowych” swobód prowadzenia działalności, ograniczających kluczowe dla europejskich społeczeństw i gospodarki obszary takie jak rynki kapitałowe, energetyczne i cyfrowe. Prosty, opcjonalny system prawa spółek handlowych powinien umożliwić MŚP rozwijanie działalności transgranicznej.

Po trzecie, koniecznym jest zapewnienie równych szans. Europejskie MŚP borykają się z nieuczciwą konkurencją ze strony podmiotów spoza UE, działających na ogół za pośrednictwem platform cyfrowych. Otwartość UE nie powinna doprowadzać do podważania rentowności naszych przedsiębiorstw. Państwa członkowskie muszą skupić się na skuteczniejszym egzekwowaniu istniejących przepisów i zapewnić, aby produkty sprzedawane na platformach spełniały unijne normy bezpieczeństwa, pracy i ochrony środowiska. Sektor publiczny może odegrać kluczową rolę w kształtowaniu popytu na technologie krytyczne, w szczególności technologie cyfrowe i czyste oraz technologie chroniące potencjał Europy. Wykorzystanie preferencji europejskich jako kryterium w zamówieniach publicznych, może wspierać wzrost i innowacyjność europejskich MŚP, jednocześnie lepiej wykorzystując potencjał jednolitego rynku. Takie podejście powinno być stosowane strategicznie i precyzyjnie, w ramach jasno zdefiniowanych łańcuchów wartości, zgodnie duchem i przesłaniem zawartym w raporcie Dragiego wskazującym sektory, w których bezpieczeństwo, odporność i suwerenność mają kluczowe znaczenie. Sektory, w których takie podejście ma zastosowanie, oraz odpowiednie wymogi muszą być jasno określone, przy czym MŚP powinny mieć tu zagwarantowany równy dostęp.

Po czwarte, odporność energetyczna i przystępność cenowa mają decydujące znaczenie dla konkurencyjności MŚP. Wysokie i zmienne ceny energii nadal osłabiają zdolność MŚP do inwestowania i utrzymywania produkcji w Europie. Niezbędne jest szybkie utworzenie prawdziwej unii energetycznej z silniejszymi połączeniami międzysystemowymi. MŚP powinny również otrzymać wsparcie w zakresie efektywności energetycznej, produkcji własnej i dostępu do sieci energetycznych, a krótsze procedury wydawania pozwoleń powinny zachęcać do podejmowania inwestycji w produkcję energii. MŚP nie powinny być nieproporcjonalnie obciążane kosztami regulacyjnymi związanymi z transformacją energetyczną.

Po piąte, suwerenność cyfrowa musi służyć MŚP. Dostęp do danych, infrastruktury cyfrowej, sztucznej inteligencji i usług w chmurze na uczciwych i bezpiecznych warunkach jest niezbędny dla innowacyjności, cyberbezpieczeństwa i konkurencyjności przemysłu. Regulacje cyfrowe powinny wzmacniać autonomię technologiczną Europy i jednocześnie być funkcjonalne dla MŚP, umożliwiając pełny udział MŚP w łańcuchach wartości cyfrowych oraz związanych z obronnością.

Po szóste, dostęp do finansowania jest kluczowym czynnikiem konkurencyjności MŚP. Instrumenty finansowe zawarte w Wieloletnich Ramach Finansowych (WRF) muszą priorytetowo traktować polityki umożliwiające rozwój MŚP. Przedstawiciele MŚP muszą uczestniczyć w podejmowaniu decyzji dotyczących wykorzystania funduszy pomocowych. Ponadto część funduszy powinna być przeznaczona wyłącznie dla MŚP, ewentualnie konkretne programy powinny zawierać cele związane z działalnością MŚP. Europa musi stworzyć sprawnie funkcjonującą Unię Oszczędnościowo-Inwestycyjną, aby zmobilizować inwestycje prywatne. Zależy to również od

gotowości państw członkowskich do podjęcia kroków w celu niezbędnej harmonizacji w zakresie opodatkowania, prawa spółek prawa handlowego, procedur upadłościowych i nadzoru.

Wreszcie, MŚP odgrywają kluczową rolę w zapewnianiu gotowości i odporności. MŚP odczuwają nieproporcjonalnie duży wpływ napięć geopolitycznych i klęsk żywiołowych, co może zakłócić ciągłość ich działania. Działania mające na celu zwiększenie gotowości powinny obejmować budowanie potencjału MŚP. Ponadto musimy dążyć do zapewnienia stabilności i przewidywalności zasad prowadzenia działalności gospodarczej, przyjmując silną, skoordynowaną i wspólną dla wszystkich państw członkowskich postawę.

Konkurencyjność, bezpieczeństwo i suwerenność Europy zależą od decyzji politycznych podejmowanych dziś. Wzywamy Państwa do podjęcia działań i uczynienia z MŚP filaru europejskiej strategii na rzecz konkurencyjności, reindustrializacji i bezpieczeństwa.

Davide Galli
Przewodniczący

Véronique Willems
Secretarz Generalny